

Frode Jakobsen: Vi har jo haft forskellige Europadebatter i tidens løb, lige siden nogle af os i maj 1948 — for nogles vedkommende under bifald, for andres vedkommende under surmulen fra deres respektive partier — rejste til Haag og stiftede Europabevægelsen, hvis første krav var oprettelsen af en rådgivende forsamling for Europa, det, der halvandet år senere blev til Europarådet.

Der var ligesom mere fanfare over det dengang. I dag er det stort set blevet til en økonomisk debat, argumenterne er økonomiske; til gengæld er det vel mere alvor i dag. Målene er ikke de samme store. Der er nok nogle, der også her har talt om Europas Forenede Stater. Det var vist markedsministeren i går. Men det er alligevel ligesom noget fjernt, noget, som hverken lokker den ene part eller forskrækker den anden part. De begejstrede er nok mindre entusiastiske i dag, og samtidig er hetzen imod det, man kalder Romunionen, til gengæld blevet så underlig hul.

Der er jo en mærkelig ironi i det, at det i så høj grad er de Gaulle, der har æren eller skylden for denne udvikling; det er for mange en mærkelig ironi, at det er de Gaulle, de skal sætte deres lid til i dag. Jeg er ikke uenig med hr. Aksel Larsen i, at der er mange tendenser inden for dette Europa, som man ikke kan være begejstret for, at det, man har kaldt et fædrelandenes Europa, er det bedste i dag, at tiden ikke er inde til, at vi kan lade os majorisere — jeg forstår, at det ord har fået borgerret efterhånden. Men samtidig er dette fædrelandenes Europa også det realistiske, det opnåelige, det som vi kan enes om både her og landene imellem. Det faktum, at Sverige mener, at der i hvert fald er grund til at undersøge, om svensk neutralitet kan forenes ikke bare med associering, men med fuldt medlemskab, er jo meget talende; det er bevis for, at der ikke er tale om en ensrettet udenrigspolitik. Det skulle dog kunne berolige nogle.

Der er nogle, der siger, at tilslutning til de seks simpelt hen er en økonomisk nødvendighed. Det er jeg ikke enig i. Vi bliver

ikke et fattigt land uden for de seks. Jeg er overbevist om, at velstanden vil blive ved med at stige uden for de seks og inden for de seks. Forskellen kan højst blive en mindre forskel i tempo, en margin. En sådan margin mener jeg man skal være villig til at betale noget for, men da ikke alverden.

Nogle siger, at af økonomiske grunde er vi desværre nødt til at være med; hvis England og Tyskland står i ét marked, er vi desværre af økonomiske grunde tvunget til at være med til trods for alt, hvad det kan koste politisk, kulturelt osv. Det er da næsten landsforræderi. Hvis det kostede åndelige, politiske, kulturelle værdier og gevinsten er en lille margin oven i den store velstandstigning, ja, så var det da en slags forræderi mod alt dansk, om vi gik med til det. Så har vi da sandelig råd til at sige nej. Hvad er der ellers ved al den snak om velstand? Hvis vi skulle sælge noget af vor åndelige arv, dele af vore frihedsideal for at blive en smule mere velhavende, end vi er, ja, det ville da være at sælge sin førstefødselsret for et fad linser.

Men jeg mener, den opfattelse er helt forkert, for vor kultur, det tror jeg da vi må indrømme, er jo først og fremmest noget, som vi har fået udefra, og som vi så har omformet efter vort behov. Det gælder kristendom, reformation, den franske revolutions ideer, ja, også det socialdemokrati, som der vel ikke er enighed om, men som dog alle må indrømme har sat sit præg på Danmark. Jeg hører ikke til dem, der tror på, at nordisk indavl er det saliggørende kulturelt; det gælder tværtimod om i endnu højere grad at slå dørene op.

Og politisk? Jeg mener som sagt, at der er meget i dette Europa, som man ikke kan være begejstret for, men i et fællesskab, hvor Tyskland, Frankrig, Italien, England står sammen, dér bliver Europas skæbne afgjort, og dermed også vor skæbne. Går det galt i det Europa, så går det galt også for os, hvad enten vi er med eller ej, ligesom det gik galt for os sidst, da det gik galt i Europa, dengang Hitler tog magten.